

Stigende behov for offentlig service æder råderum til skattelettelser

Regeringen har netop offentliggjort Konvergensprogram 2016, hvoraf der fremgår en vækst i det offentlige forbrug på sammenlagt ca. 17 mia. kr. frem mod 2020. I samme perioden stiger behovet for offentlig service med ca. 21 mia. kr. Der er med andre ord ikke råderum til skattelettelser, fordi den offentlige sektor står overfor et stigende servicebehov i de kommende år.

I regeringens netop offentliggjorte Konvergensprogram 2016 indgår en langsigtet fremskrivning af økonomiske nøgletal, demografi mv. I den anledning opgøres det også, hvor stort et træk på det offentlige forbrug, de demografiske ændringer alene indebærer (se boks 1).

Boks 1. Definition af det demografiske træk

Det demografiske træk er et beregningsteknisk mål for størrelsen af det offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, når den reale udgift pr. bruger fastholdes (korrigeret for delvis sund aldring), og når antallet af brugere i hver aldersgruppe følger befolkningsudviklingen.

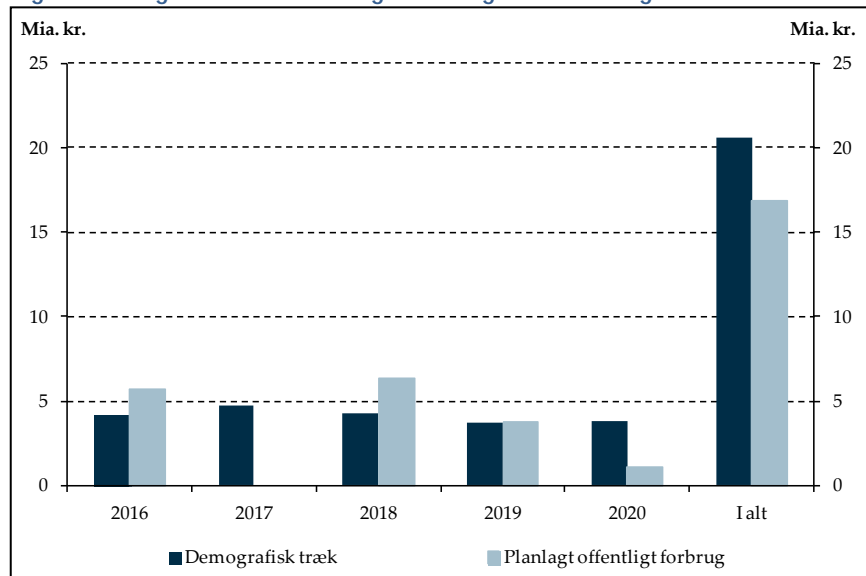
Beregningen af det demografiske træk tager udgangspunkt i opgørelsen af udgifter fordelt på fem hovedområder af det offentlige forbrug. De fire første hovedområder er undervisning, sundhedsvæsenet (medicin, hospitaler, plejehjem), social beskyttelse (daginstitutioner og hjemmehjælp) samt fritid og kultur. Disse fire områder betegnes samlet set som individuelt offentligt forbrug. Det femte hovedområde er kollektivt offentligt forbrug, herunder forsvar, politi, centraladministration mv. Det kollektive offentlige forbrug antages at stige i takt med lønudvikling og befolkningens størrelse.

Kilde: Finansministeriet

Frem mod 2020 vil der være et øget træk på den offentlige service f. eks. i takt med, at antallet af personer udenfor arbejdsstyrken stiger med ca. 78.000 personer fra 2015 til 2020. Der kommer i perioden flere børn under 15 år, men stigningen skyldes hovedsageligt, at der kommer flere ældre. Da den offentlige service især er rettet mod unge og ældre, indebærer den demografiske udvikling en stigning i det offentlige forbrug, således at serviceniveauet pr. bruger opretholdes.

I kroner og øre svarer det til, at det offentlige forbrug skal stige med ca. 21 mia. kr. (2015-priser) fra 2015 til 2020, jf. figur 1. Det svarer til en samlet vækst på godt 4 pct. eller 0,8 pct. årligt.

Figur 1. Prognose for offentligt forbrug samt demografisk træk

Anm.: 2015-priser.

Kilde: Konvergensprogram 2016 samt LO's beregninger.

I den nuværende prognose lægges det til grund, at det offentlige forbrug vil vokse med 16,8 mia. kr. frem mod 2020. Det svarer til en samlet vækst på 3,2 pct. mellem 2015 og 2020 eller en gennemsnitlig årlig vækstrate på 0,6 pct.

Således er der planlagt en lidt lavere vækst i det offentlige forbrug, end hvad den demografiske udvikling i sig selv indebærer. Dertil kommer, at man traditionelt har indregnet et velstandsbidrag, således at den offentlige sektor kan udvikle sig i takt med de generelle velstandsforbedringer i økonomien. Denne stigning indgår ikke i beregningen ovenfor.